

Het gevolg is, dat de soldaat in feite zijn functie als soldaat steeds slechter gaat vervullen. Voor mij acht ik dit een aangename ontwikkeling. Maar indien men u dan probeert wijs te maken, dat Nederland desondanks geheel weerbaar is en blijft, moet ik toch wel even lachen.

In de eerste plaats beschikt uw land, gezien zijn mogelijkheden, structuur en omvang, nooit over een leger, dat in staat is het grondgebied afdoende te verdedigen. Maar vergeet dit even en neem aan, dat uw land wordt aangevallen. Dan is er op dat ogenblik waarschijnlijk geen leger aanwezig, daar het merendeel van de heren buiten de kazerne in vergadering bijeen is, terwijl de rest met verlof is. Degenen, die nog beschikbaar zijn, zijn mogelijk net in staking gegaan om een verhoging van wedde af te dwingen en willen niet geloven, dat het binnenvallen van de vijand iets anders is dan een poging om hun verzet tegen de bestaande omstandigheden te breken.

Overall in de wereld zie ik soortgelijke discrepanties tussen hetgeen overall als waar wordt verkondigd en de feiten. In de Usa worden op het ogenblik b.v. wel bepaalde offers gebracht aan het publieke geweten en de publieke verontwaardiging. Er worden wat mensen veroordeeld voor bepaalde misstanden en verkeerde handelingen door gezagsdragers.

Maar de toestanden, die zo openbaar gewraakt worden, blijven achter de schermen rustig voortbestaan en op dit ogenblik heeft men reeds nieuwe maatregelen genomen en plannen ontworpen, waarmede de Usa meent in te kunnen grijpen in nu lopende conflicten elders, o.m. in Syrië, Griekenland en Cyprus.

Voor de grieken ligt een dergelijke ingreep erg moeilijk, omdat men daar reeds lange tijd geleden heeft aan cia-itis en nog niet in staat is, zich tegen de functionerende invloeden te verzetten.

Ook in Portugal zijn invloeden aan het werk, waarbij naast andere instanties ook de Usa betrokken is: invloeden waarvan men nu niet bepaald kan zeggen, dat zij vrijheid en democratie bevorderen of toestanden willen oproepen, zoals men die in een waarlijk democratische staat meent te mogen verwachten.

Let wel: in het laatste geval kan men niet beweren, dat er sprake is van alleen maar cia-itis. Er zijn vele andere complicaties opgetreden en ik meen zelfs, een natoöntsteking te kunnen konstateren.

Hoe het ook zij, wanneer je al die toestanden beziet en dan luistert naar alles, wat door verschillende bronnen over dit alles gezegd wordt, dan krijg je het gevoel, dat een ieder door iedereen op een handige wijze wordt bedrogen.

Dit was voor mij de aanleiding een dergelijke keuze van titel te maken en mij voor te nemen u er nog eens duidelijk op te wijzen, dat men u van alle zijden manipuleert tot en met.

Maar het zou niet redelijk zijn u alleen daarop te wijzen, zonder u enige aanwijzingen voor een mogelijk verweer tegen dit alles te geven. Tot een juister mogelijkheid u tegen alle misleidende voorstellingen te verweren zal ook een door mij uiteenrafelen van bepaalde toestanden bij kunnen dragen, naar ik hoop.

De meesten onder u menen op het ogenblik, dat er in Cyprus een vreedzame regeling denkbaar is op basis van de huidige toestand. Dit is niet waar, ook al zou dit voor

bepaalde belangengroepen aangenaam kunnen zijn. In Cyprus kan geen werkelijke vreedzame regeling tot stand worden gebracht en wel op grond van de volgende redenen.

In de eerste plaats is het vruchtbaarste land, een deel van de belangrijkste industrie en belangrijke plaatsen gelegen binnen het turkse deel, dat zich nu tot onafhankelijke deelstaat heeft uitgeroepen.

De grieken op het eiland, die veel groter in aantal zijn en in verhouding minder, maar vooral ook minder goede gronden ter beschikking zouden houden, zouden niet in staat zijn voor zich en de hunnen ook maar een enigszins redelijk levensonderhoud te verdienen.

Bovendien staat wel vast, dat, op grond van de nu bestaande toestanden en onvermijdelijke verdere ontwikkelingen, in de eerste jaren de toeristenindustrie - toch al belangrijk voor de welvaart van het eiland - geen rol van betekenis zal kunnen spelen.

De cyprioten zouden mogelijk nog tot een onderlinge overeenkomst kunnen komen, indien niet de gehele zaak voor zowel de turken als de grieken tot een prestigekwestie geworden was.

De turkse regering heeft grote politieke winst in eigen land behaald dank zij de aanval op Cyprus. Zij zal zeker de huidige onverzoenlijke politieke houding bewaren, tot zij vast in het zadel meent te zitten.

In Griekenland ligt de zaak als volgt: De rechtse krachten hier zijn veel sterker, dan men zou vermoeden, terwijl de linkervleugel veelal te fanatiek reageert om geheel te kunnen beseffen, wat er eigenlijk aan de hand is.

Het volk is, zoals elk volk, dat lange tijd onder een diktatuur geleefd heeft, niet in staat, redelijk; bewust en beheerst te reageren, terwijl de staat geen mogelijkheid heeft de burger in korte tijd zover op te voeden, dat deze een bewust en redelijk verantwoord standpunt kan innemen.

Zoals overal in dergelijke omstandigheden zijn bij het wegvallen van de sterkste diktatoriale druk - er is wel degelijk nog veel diktatuur aanwezig - de emoties van het volk losgebarsten. Voor de huidige regering is het op zijn minst genomen zeer aangenaam, dat deze gevoelens tegen de turken gericht kunnen worden, zodat men zich minder zal bezig houden met de misstanden in eigen land.

Ten laatste wil ik nog opmerken, dat deze emoties sterker oplopen, omdat de vijandschap tussen turken en grieken vele eeuwen oud is en nimmer werd vergeten. Er is sprake van een soort erfvijandschap, die tot onredelijke reacties voeren.

Zelfs indien de griekse en turkse regeringen vrede zouden willen ten koste van alles, zouden zij hun volk niet daarvoor kunnen winnen, omdat in dergelijke volkeren de emoties nu eenmaal voor een groot deel de plaats in schijnen te moeten nemen van een redelijk en verstandig denken, dat voor het vinden van werkelijke oplossingen noodzakelijk is - niet alleen in de top, maar in het gehele volk.

Op het ogenblik wordt trouwens een wereldomvattend pokerspel gespeeld door grootmachten, waarvan de burger ook niet veel te horen zal krijgen. Wanneer dit spel met goed gevolg afloopt, zal de uitkomst daarvan zijn, dat de Usa de vrije hand krijgt in z.- Amerika en dat daarvoor een niet

gewelddadige uitbreiding van de politieke invloed van de Ussr over geheel west-Europa zal worden toegestaan. Afspraken, die in deze richting wijzen, zijn wel reeds gemaakt, maar zijn nog niet bevestigd of officieel.

Toch werkt men propagandistisch reeds in deze richting. Ik stel, dat wij in dergelijke gevallen te maken hebben met direct volksbedrog. Men doet, alsof het een kwestie is van economische noodzaken enz.

Maar een kommunistische rus is in feite een religieus voelende rus, een fanatieke rus. Hij wil zijn geloof zuiver en rein houden ten koste van alles, of dit nu een geloof in een maatschappelijke ontwikkeling betreft of een godsdienst.

Wij hebben te maken met een poging dit ware geloof niet alleen in eigen land levend te houden, maar dit bovendien door naarstige missionering uit te dragen. Wat een van de oorzaken is voor de voortdurend weer optredende spanningen tussen Rusland en China. Dit laatste land kan in dit verband als reformatorisch worden beschouwd en blijkt met een gelijksoortige missiedrang belast te zijn.

Hoe het ook zij, er is in ieder geval sprake van geheime overeenkomsten, waarbij de russische propaganda meer mogelijkheden zal krijgen. Een dergelijke invloed kun je niet teniet doen met een Navo, met EEG-verdragen e.d.

In beide instanties immers heerst een zeer grote verdeeldheid, die te groter wordt, omdat er in feite niemand is, die de heren op de vingers kan tikken, wanneer zij trachten de kleinigheden, die in eigen land mogelijk tot sukses kunnen voeren, te doen prevaleren boven het belang van Europa als geheel en eigen gezag een grotere rol kunnen doen spelen dan dat van anderen, is voor hen zeker zo belangrijk als het bereiken van iets, wat werkelijk goed is voor de burgers van dit gebied.

Hierbij komt, dat de meeste gewone mensen in de betrokken landen nog niet in staat zijn internationaal te denken. Zij vergeten steeds weer, dat hun staatslieden zelfs niet in staat blijken nationaal te denken. Zij denken alleen maar politiek en dit betekent, dat zij alleen de belangen van hun eigen richting en partij bevorderen, zelfs indien dit ten koste van de gehele natie zou gaan.

Het zal u duidelijk zijn, dat onder de geschetste omstandigheden extreem linkse groepen gemakkelijk aanhang kunnen winnen. Zeker is ook, dat dergelijke groepen - mogelijk zonder te beseffen, wat zij doen - in feite de gehele EEG voorbereiden op een zich aansluiten bij het oosten. De eerste banden zullen tot standkomen op economisch gebied, door een enge samenwerking met de economische bond, die de oostblok-staten verbindt, tot men in feite van deze economische banden afhankelijk geworden is. Dan, langzaam maar zeker, zullen de invloeden van de oostblok-landen ook op ander gebied worden uitgebreid, tot de roemruchte zelfstandigheid van de EEG en haar op de bres staan voor vrijheid en democratie alleen nog maar leuzen zonder inhoud geworden zijn.

Een ontwikkeling, die vooral zielig zal zijn voor de groepen en partijen, die nu meewerken aan een versnellen van de omschreven ontwikkelingen. Want men dient te beseffen, dat een var protesten levende partij als b.v. de PPR even weinig kansen krijgt als de VVD, wanneer de kommunisten eenmaal uw samenleving werkelijk beheersen.

Ik leg u dit alles voor om u duidelijk te maken, wat er in feite op de wereld aan de hand is. Ik stel zeker niet, dat de gehele wereld bedreigd wordt door een kommunistisch gevaar en beweer zelfs niet, dat het kommunisme slechter zou zijn voor de massa van het volk dan het nu heersende systeem.

Wel probeer ik u duidelijk te maken, dat de linkse ontwikkelingen in vele landen terug te brengen zijn tot een zeer intense missionering in west-Europa door materialistische gelovigen, die men socialisten of kommunisten pleegt te noemen.

Ik wijs u er verder op, dat deze acties worden toegelaten door de V.S. die in ruil voor haar niet te actief bestrijden van deze ontwikkelingen andere voordelen verworven heeft.

Over de vraag, of dit voor u goed of kwaad is, wil ik geen oordeel vellen. Maar ik wijs er U wel op, dat U van dit alles niets afweet en niet te weten kunt komen, zodat u niet in staat bent de werkelijke betekenis te overzien, van hetgeen zich de laatste tijd in Europa afspeelt.

Denk niet, dat dit alleen voor uw eigen land geldt. Ook de franse kommunisten en hun italiaanse broeders weten niet, wat er aan de hand is en beseffen zeker niet, dat zij in feite vechten voor het verlies van alle rechten en vrijheden, die zij mogelijk menen nu eindelijk eens te kunnen verwerven.

Ik acht een dergelijk falen van de voorlichting in zovele landen op zijn minst een treurige zaak. Aan de andere kant zien wij soortgelijke ontwikkelingen. In vele gevallen zijn de mensen, die uiterst rechts denken en zeer nationalistisch ingesteld zijn, evenzeer bezig hun eigen idealen onmogelijk te maken, daar zij in de meeste gevallen in naam van orde, recht en natie tot handelingen komen, die de zeggingschap over eigen land eerder doet afnemen dan toenemen en hen meer en meer tot dienaren maakt van het internationale kapitaal en de machtsbegeerten van grote staten.

Vergeet bij dit alles vooral niet, dat rechtzinnigheid in uw wereld pleegt neer te komen op een gedeeltelijke blindheid, wat dan weer betekent, dat je gemakkelijker te leiden bent. Wanneer je zo gemakkelijk te leiden bent, word je ook gemakkelijker misleid en wanneer je eenmaal misleid bent, helpt het niet meer te protesteren, omdat een ieder je dan voor zal houden, dat je dit alles toch heus wel zelf had kunnen weten.

In de naam van alles, wat recht en goed is, komt men tot zeer vreemde daden en zien wij de meest wonderlijke ontwikkelingen tot stand komen. Laat mij u een voorbeeld geven, dat in uw eigen land speelt:

U kent mogelijk het konflikt rond de transportonderneming Meeus - of zo iets. De ontwikkeling hier is wel kente-kend voor de uiterst ondemocratische opvattingen van de groepen, die beweren de democratie en de rechten van de mens te verdedigen.

Dit bedrijf heeft zich binnen voor uw land redelijke normen middels een cao enz. willen verplichten tot een houding tegenover de werknemers, die aanvaardbaar was voor de meesten onder hen.

Dit zelfde bedrijf bleek echter niet bereid zich de leiding van dit bedrijf door werknemers uit handen te laten

te laten nemen, of zich door een deel van de werknemers te laten afpersen.

Nu zegt men, dat het ontslag, dat de aanstokers van de onrust uiteindelijk werd aangezegd, nietig dient te zijn. De bonden menen, dat je dit eenvoudig niet over je kant moogt laten gaan.

Maar waarom eigenlijk niet? Wanneer blijkt, dat het merendeel van de werknemers van dit bedrijf achter de directie staat en niet achter de ontslagen kollegas - wat het geval is - zou men op grond van democratisch denken dienen te konkluderen, dat dit bedrijf alle recht heeft voortaan zonder deze kennelijk minder aanvaardbare werknemers voort te bestaan.

Tot zover lijkt mij dit alles geheel redelijk, terwijl ik van mening ben, dat na enige rust voor een groot deel van de ontslagenen een oplossing te vinden zou zijn. Maar wat stellen de vakbonden in dit geval?

Deze mannen hebben actie gevoerd. Daarom is hun ontslag niet te tolereren. Dit betekent immers een aantasting van onze macht. Indien wij hier niet met harde hand ingrijpen zouden dergelijke zaken mogelijk ook bij andere bedrijven op kunnen gaan treden.

De werkelijke strijd gaat dus niet om eventueel onrecht op te heffen bij een bepaalde firma. Er wordt gestreden om een absolute zeggingschap te kunnen verkrijgen en behouden bij bedrijven en wel door de vakbonden. Maar dat wordt u niet of tenminste niet bepaald duidelijk verteld.

Zoals het u en anderen zeker ook niet duidelijk wordt gemaakt, dat het hier zeker niet gaat om het lot van de 25 ontslagenen stakers. Het is een principekwestie. De vakbond wenst nu eenmaal een zeer grote zeggingschap te hebben in elk bedrijf en daarbij slechts een zeer beperkte verantwoordelijkheid voor het welzijn van dat bedrijf te dragen.

Mogelijk kun je stellen, dat deze bestreving een zaak van de vakbond zelf is. Maar wanneer zij dan haar macht gebruikt om elke andere wijze van bedrijfsvoering onmogelijk te maken, handelt zij ondemocratisch en in feite ook a-sociaal.

Zij is immers niet bereid uit te gaan van de allereerste noodzaak: het beschikbaar blijven van werkgelegenheid en het vrije beschikkingsrecht van de werkgever en werknemer t.a.v. de verbintenis, die zij wensen aan te gaan.

Dit mag je niet zeggen. Maar zo liggen de zaken. En indien regeringen zich in dergelijke zaken gaan mengen en duidelijk doen blijken, dat zij achter die vakbonden staan, ofschoon zij zeker niet alleen door de leden daarvan gekozen zijn, dan wordt er volgens mij één, twee, drie, klaveras gespeeld.

Men laat u zien, waar de aas ligt: Uw welzijn. Maar owee, wanneer u uw krachten en vrijheid van denken inzet. Dan kunt u de kaart keren, die welzijn heet volgens u. Maar wanneer het er op aankomt, hebt u het altijd mis.

Stel, dat de vakbonden hun zin krijgen in alles. Dan krijgt men eenvoudig een andere werkgever: de vakbond. En wanneer de vakbond als werkgever optreedt, dit is reeds meerdere ma en uit onderzoekingen gebleken, is zij veel minder royaal tegenover haar werknemers dan zij, gezien haar eisen in andere

bedrijven ten voordele van de werknemers daar, zou behoren te zijn.

De mensen, die zich over dergelijke zaken druk maken, verspillen dan ook volgens mij hun energie. Zij maken zich druk over een arbeidsconflict, dat in feite geheel geen arbeidsconflict is, maar eerder een poging betekent door intimidatie een macht te verkrijgen, die rechtens zeker niet behoort aan degene, die deze macht op deze wijze zoekt te verwerven.

Dergelijke spelletjes worden overal gespeeld. Om een ander voorbeeld te geven: In uw land wordt alles gedaan om de religieuze macht van moderamen en vaticaan overal ten koste van alles te handhaven.

Dit komt er op neer, dat u niet vrij bent om in God te geloven, zoals u voelt, dat dit goed is, of naar God te zoeken op een manier, die voor u juist is.

Het betekent, dat u in uw dagelijks leven volgens dergelijke heren niet eens het recht hebt te beslissen, of u t.v. wenst te kijken of niet, een bepaalde rite aanhangt, maar dat u volgens de leiders van deze groepen u eenvoudig hebt te onderwerpen, aan hetgeen deze anderen goed voor u achten.

Ook hier probeert men elke andere weg onmogelijk te maken, dreigt men met uitstoting, hellepijnen en wat men verder maar als dreigement kan gebruiken - tot zakelijke benadelingen toe.

Wanneer men b.v. ziet, hoe Rome zijn invloed in uw land ten koste van alles wil herstellen, ontdekt men, dat het geloof en geluk van de mensen op de tweede plaats schijnen te komen, ondanks al hetgeen men beweert. Kennelijk is ook hier sprake van een machtsstrijd, waarbij men niet alleen eerlijke middelen en open strijd gebruikt.

Intimidatie, dreiging, broodroof, beperking van de mogelijkheden van bepaalde priesters, uitwijzen van theologen, die niet gehoorzaam genoeg zijn e.d., zijn aan de orde van de dag en zelfs het opheffen van parochies, die niet netjes in het spoor lopen - met de nevenschichte, dat de schapen, mits verdeeld over andere, volgzamere gemeenschappen wel weer zullen pareren - is een gebruikt middel.

Ook langs politieke weg probeert men vanuit de kerkgenootschappen de mens van zijn recht, voor zichzelf te denken en volgens eigen inzichten te handelen zonder anderen te schaden, te beroven.

Wanneer u zich van dit alles enigszins bewust wordt, zo kan ik mij voorstellen, dat u zich afvraagt, wat een eenvoudige mens daar tegenover kan stellen. Wel, er zijn voorbeelden te over, waaraan u zich kunt spiegelen.

Gebleken is b.v., dat, naarmate een grotere groep door minder mensen beheerst wordt, er een meer onmenselijk sociaal en politiek mechanisme ontstaat.

Dit betekent b.v., dat, waar weinigen een kerk besturen, er voor het werkelijke zieleheil van de gelovigen en hun mogelijkheid tot eerlijk geloven en bidden veel minder aandacht zal zijn, dan voor het verkondigen van de juiste stellingen, het handhaven van de gangbare gezagsverhoudingen en riten e.d.

Het betekent, dat daar, waar een partij door enkele mensen wordt geleid, er in feite geen enkele aandacht bestaat voor de denkbeelden en wensen van de leden van die partij of degenen, die op die partij stemmen. Er is alleen aandacht

voor het aanzien en de mogelijkheid macht te bezitten, of verder te verwerven bij de leiders van die partij.

Wanneer grote groepen op deze wijze ontmenselijkt worden en ambtelijkheid de plaats in gaat nemen van een menselijk denken en reageren, zal men terug moeten keren tot kleinere groepen en het te grote mechanisme dienen te frustreren in hetgeen het zonder meer meent op te kunnen leggen.

Een van de ontwikkelingen, die ik persoonlijk ten zeerste toejuich, is het in steeds grotere mate optreden van wijk- en actiegroepen. Niet, dat deze groepen altijd gelijk hebben. Om een voorbeeld te geven: de burgers van Katendrecht hadden in het begin werkelijk niet zoveel bezwaar tegen wat leven in de brouwerij en profiteerden ook van de daar reeds sedert meer dan een halve eeuw bedreven prostitutie, die voor de middenstand een omzetverhoging met zich bracht.

Eerst toen het leven in de brouwerij steeds omvangrijker werd en gelijktijdig de daar wonenden steeds minder zelf voordeel hadden van de prostituties en hun omgeving, won de zedelijke verontwaardiging het van het zakelijk belang en ging men intens protesteren.

Ik meen, dat hier wel degelijk een afweging van belangen noodzakelijk is en dat men zich niet zonder meer dient bezig te houden met de sentimenten van de ene kant, of de winstbelustheid van de tegenpartij.

Wel kunnen wij hier echter zien dat een groep, die aangeeft, ook macht heeft tegenover een apparaat, dat zich normalerwijze van dergelijke onlustgevoelens bij de burgers maar heel weinig pleegt aan te trekken.

De kleine groep, die actief is, kan de grote machine door haar optreden, rekening te houden met menselijke gevoelens en bepaalde voornemens van de machthebbers zelfs wijzigen of voorkomen.

Het gezag zal het betreuren, dat er in Amsterdam zeer actieve groepen zijn, die zich ook nu nog tegen de bouw van de metro blijven verzetten. Onredelijk is hun verzet in vele opzichten wel: De metro zal inderdaad van nut zijn, wanneer zij eenmaal klaar is en heel wat mensen vinden hierbij arbeid en geld, terwijl de buurt toch reeds voor een groot deel gesloopt is en nimmer in oude luister zal kunnen herrijzen.

De redelijkheid van het verzet van b.v. de Nieuwe Markt-groep is dan ook vraagwaardig. Maar toch is het goed, dat deze groep en vele andere dergelijke groepen bij voortdurende actief zijn en blijven. Hierdoor wijzen zij er steeds weer degenen, die normalerwijze bij hun plannen en gedachten met de mensen, die verder daarbij betrokken zijn, geen rekening plegen te houden, er steeds weer op, dat men al snel te ver kan gaan.

Wat dit betreft, acht ik het goed, dat in geheel uw land - en zo mogelijk ook in andere landen - steeds meer plaatselijke groepen optreden, die zich bezig houden met hun eigen directe belangen en hun eigen denkbeelden en voorstellen zetten tegenover hetgeen de sociale machine meent te moeten baren.

Je kunt natuurlijk ook lekker gaan protesteren tegen het verloop van zaken in Portugal, Spanje, Vietnam e.d., maar in vergelijk haalt dit maar zeer weinig uit. Wie hier protesteert tegen iets, wat een ieder aangaat, zoals b.v. een toch wel

soms wat zonderling beleid in Den Haag t.a.v. de "herstructurering" van deze stad, zal enig resultaat kunnen boeken. Daarnaast kan de machine niet meer doorlopen. De machine, deze gigantische computer met menselijke circuits, die niets meer schijnt te kunnen dan wetten en plannen maken en de mensen te betuttelen om hen aan te passen aan een ideaalbeeld, dat niemand werkelijk voor ogen staat.

De macht van dit onpersoonlijke zou door dergelijke kleine groepen op de duur moeten breken. En daarbij dient men zich te realiseren, dat men ook binnen de maatschappij zoveel mogelijk vrij moet zijn zijn eigen besluiten te nemen.

Indien een ieder U zegt, dat het veiliger is om op de bromfiets een helm te dragen, dan heeft men daarin zeker gelijk. Stelt men echter, dat u, op straffe anders niet te mogen rijden, een helm zult moeten dragen, zo ben ik van mening, dat men iets te ver gaat. U riskeert uw eigen nek, niet die van een ander, zeker niet de nek van de politici, die deze maatregel zo noodzakelijk achten. Trouwens, wanneer de nek van die politici in het geding zou zijn, kan ik mij voorstellen dat vele mensen onmiddellijk hun helm weer af zouden zetten ongeacht de dreigementen.

Ik heb geen bezwaar tegen de zin van deze maatregel, maar meen wel, dat hier ten onrechte wordt ingegrepen in de persoonlijke sfeer van de burger. Hier wordt eenvoudig op grond van algemene regels beperkingen opgelegd, die niet ten doel hebben anderen tegen u te beschermen. Het argument wat men hoort bij dergelijke maatregelen - ook het verplicht dragen van een veiligheidsgordel is er zo een - is, dat het de gemeenschap te veel kost, wanneer er in het verkeer zoveel slachtoffers vallen. Ik acht dit geen voldoende argument om hiermede een vrijheidsberoving - daarop komt het neer - te rechtvaardigen en meen, dat men dan de verongelukten zelf maar voor de gevolgen op moet laten komen, wanneer zij zich niet aan bepaalde regels willen houden, maar hen niet mag dwingen iets aan hun veiligheid te doen tegen eigen wil en inzichten in.

Nogmaals: de maatregelen op zich zijn niet onverstandig en worden door mij doelmatig geacht. Ik verzet mij slechts tegen het feit, dat hiermede de vrijheid van eigen keuzen, van een handelen en leven, volgens eigen inzichten, beperkt wordt zonder dat het hierbij gaat om het voorkomen van schade voor anderen.

Dit systeem van betutteling, dit paternalistisch bevorderen van uw persoonlijke onmondigheid, komt niet alleen maar in dergelijke zaken tot uiting. Het komt voor in stedenbouw, samenvoegen van gemeentes, terwijl de mensen dit niet willen enz.

Dit betekent een aantasting van uw gedachtenwereld en heeft invloed op uw emotionele achtergronden. Men voedt u op tot een geestelijke en morele onrijpheid op deze wijze, daar u de consequenties van uw eigen daden niet meer draagt en gelijktijdig steeds meer afhankelijk wordt van anderen, van de overheid instanties - die u hierdoor niet meer in hun ware gedaante zult kunnen beseffen, waartegen u zich ook steeds minder zult kunnen verzetten. Indien men u dit aandoet onder het mom, dat hiervan uw welvaart en de democratie afhankelijk zijn, is het volgens mij een nog bedriegelijker ge-goochel dan ooit bij één, twee, drie, klaveras is voorgekomen.

U bent een mens met persoonlijke ervaring, persoonlijke ambities en ook persoonlijke aansprakelijkheden. Op het ogenblik, dat men u dezen afneemt, wordt u uiteindelijk geleefd en gedacht door een anonieme gemeenschap, waarmede een dialoog zelfs niet meer mogelijk is voor u.

U wordt in slaap gewiegd door schijnzekerheden, die niet feitelijk en onbeperkt kunnen bestaan, uw wezen wordt doordrenkt met kunstmatig geschapen angsten, die ten doel hebben u volgzzaam te houden en krijgt uw ontspanning toegemeten in daarvoor ontworpen gelegenheden, die uw konditionering nog versterken.

Als mens hebt u behoefte aan een mogelijkheid tot persoonlijk leven, u hebt geestelijk behoefte aan een zelf dragen van uw verantwoordelijkheden, aan een voor uw daden aansprakelijk zijn tegenover uzelf, God en de wereld.

Zoals u geestelijk en stoffelijk een behoefte kent om zelf en op persoonlijke basis uw relaties te erkennen en te bevestigen met de hoogste krachten in u en de wereld buiten u.

De mens leeft op aarde volgens mij toch vooral om wat bewuster te worden van zichzelf en zijn relatie met al het andere. Maar hoe kun je bewuster worden, wanneer hetgeen je doet geen werkelijke konsekwenties meer heeft of altans geen gevolgen heeft, die in overeenstemming zijn met de werkelijke betekenis van de daad, die je stelt?

Man slaat in drift vrouw dood met hamer. Dit bleek een affekt-handeling te zijn. Straf: 6 maanden. M.i. zou men degenen, die dit vonnis hebben uitgesproken, 60 jaar moeten geven: door deze wijze van bestraffing hebben zij anderen aangemoedigd zich eveneens van overbodige relaties te ontdoen, al dan niet met een hamer.

Zowel de burger als de rechter dienen zich te realiseren, dat een mens vaak daden stelt, waarvan de konsekwenties verder gaan dan hij dacht of wilde, maar dat de mens dan de gevolgen van zijn handelingen desondanks zal moeten aanvaarden.

Dronken automobilist maakte 12 aanrijdingen, waarbij drie gewonden vielen. Straf: 3 jaar ontzegging van rijbevoegdheid en 4 maanden gevangenisstraf, waarvan 2 voorwaardelijk. Staat hier de straf nog in enige verhouding tot hetgeen door eigen nalatigheid werd veroorzaakt?

Mens berooft bank, rooft f 8000.- . Straf: 6 jaar met aftrek. Is deze daad dan maatschappelijk en menselijk gezien zoveel erger dan het doodslaan van een medemens, het beschadigen van bezittingen van een ander en het verwonden van 3 medemens?

Volgens mij bevordert men hierdoor de onverantwoordelijkheid van de mens. Waar ligt bij deze vonnissen - genomen uit de nederlandse rechtspraak van het laatste jaar - het criterium? Volgens mij dient een mens te beseffen, dat hij uiteindelijk de gevolgen van zijn daden dient te dragen. Dat kan wel eens onaangenaam zijn en zelfs onmenselijk lijken.

Maar volgens mij ligt de werkelijke onmenselijkheid in de wijze, waarop een politiek systeem weigert het geheel te beschermen door een ieder de werkelijke gevolgen van zijn daden te doen beseffen.

Indien medemens er van overtuigd zijn, dat die gevolgen onredelijk zijn, zou ik hen wel de gelegenheid willen

geven, op vrijwillige basis iets van de gevolgen over te nemen en b.v. vrijheidsbeperking deels voor een ander te dragen, of op eigen rekening een deel van de veroorzaakte schade te vergoeden. Maar ik meen als eis te mogen stellen, dat een mens de werkelijke schade, die hij aanricht, ook vergoeden zal, zelfs indien dit betekent, dat hij vele jaren of desnoods zijn gehele leven gebonden zal zijn aan de ondoordachte daad en haar gevolgen.

Dus let wel: ik wil niemand het recht ontzeggen een anders lasten te dragen of mede te dragen. Ik wil echter wel een ieder ontheven zien van de verplichting op te komen voor de gevolgen van andermans daden.

Wanneer je geestelijk kracht wilt gebruiken, zul je ontdekken, dat je allereerst jezelf dient te leren kennen en beheersen. Geen mens zal zijn geestelijke gaven en mogelijkheden kunnen ontwikkelen, wanneer hij niet een mate van zelfdiscipline en doordacht streven weet op te brengen.

Zonder dit zullen mensen, die medium zijn, genezer zijn, telekineet zijn, niet veel goeds voor de mensen kunnen doen, of zelf bewuster kunnen worden. Zij zijn dan eenvoudig uitbuiters van anderen, bezetenen, die nog eisen, dat men hen vanwege hun bezetenheid eert.

Dit is een tijd, waarin steeds meer mensen met een toenemend aantal paranormale feiten en krachten worden geconfronteerd. De geest weet dit, maar speelt zeker geen frauduleus gokspelletje met de mensen.

De geest weet, dat zij beperkt is in haar mogelijkheden. Zij gebruikt die mogelijkheden zo goed zij kan en schept kondities, waarbij het soms voor een mens wel moeilijk kan worden de meest juiste weg te kiezen, maar laat de mens toch altijd de mogelijkheid die weg alsnog te vinden en te gaan. Wat meer is: de geest zal elke mens, die de juiste weg kiest, bijstaan en helpen waar zij maar kan. Want dit is haar aansprakelijkheid.

Waarbij dit begrip "juiste weg" niets te maken heeft met een bepaald geloof, systeem, inkomen, kennis, maar eenvoudig terug te brengen is tot een leven, waarin medemenselijkheid en gevoel voor anderen een rol spelen.

Kunt u zich voorstellen, wat wij in de geest denken van een wereld, waarin het gehele systeem er op gebaseerd schijnt te zijn, dat het niet erg is je medemensen iets aan te doen, zolang je de gevestigde belangen maar niet bedreigt?

U vindt dat ik overdrijf? Gaat u dan eens na, wat er in deze wereld van u gebeurt met mensen, die alleen goeds voor anderen doen, maar daarbij wel de moed hebben in te gaan tegen de heersende orde in een bepaald land of een bepaalde groep. U zult ontdekken, dat men hen als vrij wild beschouwt, als wezens, die je op alle manieren moogt martelen, doden, gevangennemen, of het leven onaangenaam maken.

Zeker, uw land heeft nog geen concentratiekampen, zoals die elders bestaan. Maar ik vrees, dat u, ook al is dat mogelijk niet openlijk kenbaar, zwaar gestraft zou worden voor uw afwijking, van hetgeen men aanvaardbaar acht.

Kleine vergrijpen worden dan bij u opgemerkt en zwaar bestraft, ofschoon andere mensen deze vergrijpen dagelijks begaan onder de ogen van de overheid, zonder daarvoor ooit ter verantwoording te worden geroepen.

Een wonderlijke wereld, nietwaar? Vooral wanneer u, zoals wij, uitgaat van het standpunt, dat een mens om waarlijk mens te kunnen zijn vrijheid, verantwoordelijkheid van node heeft.

Indien u zich machteloos gevoelt tegen de maatschappelijke machine, die tracht uw gehele leven voor u te bepalen, wil ik u nogmaals de remedie aanduiden:

Vorm kleine groepen, die zich bezig houden met zaken, die zij kennen en overzien. Reageer steeds, zodat u in staat bent een onjuist ingrijpen of handelen van anderen af te straffen en, zo dit niet mogelijk blijkt, tenminste die ander met zijn handelingen aan de kaak te stellen.

Verder draagt u, zoals elke mens, een hoeveelheid energie in u. Elke mens heeft in zich het vermogen bepaalde gedachten en emoties naar anderen uit te stralen. Elke mens, die zich baseert op een vrije harmonie met zoveel mogelijk mensen en daarbij innerlijk durft grijpen naar het hoogste, dat hij in zich kan vinden, kan overtuigingskracht uitstralen en andere individuen attent kan maken op noodzaken en mogelijkheden.

Dit geldt niet voor instanties. Deze machines waarvan de onderdelen deels menselijk zijn, reageren hierop niet. Wel zullen de menselijke delen van de machine beïnvloed kunnen worden, maar het lijkt mij in de meeste gevallen toch onmogelijk hun sleur, mede gebaseerd op een gevoel van onaantastbaarheid van hun instantie of mogelijk zelfs de onfeilbaarheid ervan, te doorbreken.

Maar zou een ambtenaar werkelijk gaan twifelen aan de juistheid van zijn voorschriften, wanneer iemand die beslissingen neemt, gaat twifelen aan de juistheid van die beslissingen, kun je toch wel iets bereiken.

Hoe groter het aantal onzekerheden bij de mensen die de uitmaken van het bestuursapparaat, hoe groter de mogelijkheid is, dat van achter het bestuursautomatisme meer menselijke waarden en eigenschappen naar voren gaan treden.

Er zal meer onredelijkheid optreden, maar de vatbaarheid voor gedachtenuitstraling zal dan toch toenemen, zelfs binnen de onaantastbare bastions van instanties.

Volgens mij zullen dan ook steeds meer mensen gaan beseffen, dat samenwerking het belangrijkste is. Dat het er om gaat iets met anderen te samen te doen en dat de vraag, of dit nu wel de meest rationele wijze of de meest winstgevendste wijze is om iets te doen, minder belangrijk is dan men wel dacht.

Indien men zou kunnen bereiken, dat voldoende mensen vooral aan die samenwerking denken en proberen, vanuit het hun bekende op de wereld voor anderen betekenis te gewinnen, zou een groot deel van het gokspel onmogelijk worden en het boerenbedrog, de wingervlugheid plaats gaan maken voor een eerlijk te samen iets doen.

Houdt u als mens niet te veel op met wat men de grote lijnen noemt, met de wereldomvattende problemen en zaken. Bepaal u eerst tot de problemen in de kleine wereld, die u goed kent. Daar zal men u niet zo gemakkelijk kunnen bedriegen. Ten hoogste kan men trachten u een vertrouwen af te dwingen. Maar wie vertrouwen enkele malen heeft beschaamd, zal dit niet meer verkrijgen.

Werk in een kleine kring en vooral met de mensen en de middelen, die uzelf kent. Men zal u dan niet zo gemakkelijk kunnen overdonderen. Dat doet men voornamelijk, wanneer het gaat over zaken, waarin u geen inzicht heeft.

Indien men u vertelt, dat uw land een bepaald leger nodig heeft en dat daarvoor bepaalde middelen van node zijn, dan zult u moeten vertrouwen op de experts. U kunt zich zelf geen oordeel vormen en bent ook niet in staat na te gaan, of een dergelijk leger wel van betekenis zal kunnen zijn, wanneer het gaat om de verdediging van uw eigen land. Zo min als u kunt weten, hoeveel van de miljoenen, die elk jaar weer door u voor dit leger worden opgebracht, wezenlijk en alleen aan dit leger ten goede komen en hoeveel van die millicsken uiteindelijk alleen dienen om winsten mogelijk te maken in geheel andere sectoren van de maatschappij.

Want achter de schermen worden soms vreemde spelletjes gespeeld. Iets dergelijks speelt bij menige stadsvernieuwing. Maar ook daar kunt u de zaak gemeenlijk niet overzien, tenzij het gaat om uw eigen omgeving en de behoeften van de mensen daar. Dan kunt u over dat deel van een vernieuwingsplan oordelen, omdat u weet, wat in uw omgeving wel en niet nodig, wel en niet wenselijk zal zijn.

Wees geen dwaas en neem niet zonder meer aan, dat een projectmaatschappij met haar vele deskundigen beter weet wat nodig en wenselijk is dan u zelf. Besef, dat een projectmaatschappij zich tot doel stelt winst te maken en niet in de eerste plaats er op uit is u een dienst te bewijzen.

Ik kan doorgaan in deze trant. Indien u zoudt leren uw gedachtenkracht uitgaande van eigen erkenningen en noodzaken voortdurend uit te zenden naar anderen, zoudt u de schijnbaar onverschillige massa in beweging kunnen brengen. Dan zou men zich realiseren: wij kleine en schijnbaar machteloze mensen moeten op grond van hetgeen wij zien en erkennen, juist en afdoend leren handelen, zodat steeds meer medemensen gelukkig kunnen worden.

Zo bereik je iets, ook al betekent dit in het begin vertragingen en zelfs een toenemende chaos, omdat het apparaat niet meer optimaal kan functioneren. Maar het betekent ook, dat vele zaken in orde komen, al zullen er heel wat nutteloze zaken nog worden afgemaakt - zoals kostbaar verhoogde tracée in uw stad, dat wel wordt afgemaakt, maar geen voldoende afvoerwegen heeft om ook maar van enig werkelijk nut te zijn voor de doorstroming van het verkeer - zoals men beweerde toen men met dit plan begon.

Er komt zeker in de eerstkomende tijd dan nog veel tot stand, wat nutteloos of niet bepaald goed is. Daaraan zult u weinig kunnen doen. Maar u kunt in ieder geval een begin maken met een actief zoeken naar een betere wereld en een betere samenwerking met anderen, opdat de plannen, die nu nog niet tot uitvoering kwamen, worden aangepast aan de werkelijke behoeften of worden afgeremd, tot men een beter inzicht in hun werkelijk betekenis en kosten kan krijgen.

U zult ook door deze activiteit een echte medemenselijkheid leren uitstralen. Al komt u maar zover, dat u weet te zeggen: mensen, ik begrijp jullie en je behoeften niet allemaal, maar ik wens en gun jullie in ieder geval het beste.

Zendt uw gedachtenkracht bewust en gericht uit. Handel overwogen en wetende, wat u werkelijk wilt. Zorg de zelfdiscipline op te brengen, die noodzakelijk is, om bewust en gericht te streven. Dan verkrijgt u ook resultaten.

Wanneer, zoals ik veronderstel, steeds meer mensen leren hun gedachtenkrachten te gebruiken, zal er ook een steeds juistere en betere samenwerking mogelijk worden, ook al zal dit in het begin voornamelijk tot kleinere groepen beperkt blijven.

Denk niet, dat u b.v. den Uyl, Andriessen, Wiegel met uw gedachtenkracht zo zult kunnen beïnvloeden, dat zij anders gaan reageren. Deze mensen zijn eenvoudig de gevangenen van een situatie, die zijzelf hebben geschapen. Mogelijk zullen wij de waarheid van die door hen gestelde situatie betwijfelen, maar voor hen is en blijft het een dwingende situatie, die hun uitingen en handelingen blijft bepalen, omdat zij alleen zo in eigen ogen de belangrijkheid kunnen behouden, die zij menen te bezitten.

De eenvoudige mensen, die zich niet zozeer aan droombeelden en beloften hebben gebonden, kunnen wij met de kracht van onze gedachten echter wel bereiken. En naarmate wij hen tot grotere harmonie weten te brengen, maken wij de Uylen, de Andriessens, de Wiegels van de wereld meer vrij van hun opgelegde schijn, hun noodzaak eenzijdig de zaak te bedriegen in de hoop zo iets goeds tot stand te kunnen brengen.

Vernieuwingen moeten van binnenuit beginnen. Wanneer je bij de uiterlijkheden blijft hangen, krijgen al die op zich zo goede voornemens en daden toch weer het karakter van het oude gokspelletje "een, twee, drie, klaveraas".

Hebt u commentaar?

x Mogen wij ons volgens u niet bezig houden met de noden van de mensen in b.v. Zuid-Amerika?

- Voor mij moogt u zich daarmee bezighouden. Maar beseft dan ook, hoe u, zelfs wanneer het gaat om opstanden, mishandelingen in bepaalde landen, hongersnoden enz., gemanipuleerd wordt, terwijl de werkelijke feiten voor u onbekend blijven. U kunt deze zaken niet overzien. Laat u daardoor dan niet beheersen. Want degene, die - hoe goed bedoeld ook - zich geheel wijdt aan de dingen, die hij niet kan overzien, wordt het slachtoffer van hen, die hem manipuleren en een beroep doen op zijn emoties.

Niet voor niets zien wij staten, die intern grote moeilijkheden kennen, proberen buiten eigen grenzen een vijand te scheppen, die door een ieder gehaat en gevreesd dient te worden om zo het volk blind te maken voor alles, wat er in eigen land niet deugt. Sommige gouvernementen aarzelen niet het op een oorlog aan te zetten, omdat zij beseffen, dat de mensen dan zo bang worden voor hetgeen hun vijanden hen aan zouden kunnen doen, dat zij niet meer bemerken wat degenen, die zich hun vrienden noemen, hen in feite reeds nu aandoen.

x Moet men ook hier niet uitgaan van het: ken u zelve? Naarmate men zichzelf beter kent, zal men ook meer pressie uit kunnen oefenen.

- Indien u stelt: Naarmate ik mijzelf beter ken, zal ik mijn krachten juistere en beter kunnen gebruiken, ben ik

het met u eens.

Maar maakt u niet een fout, die velen maken, door een ideale konditie als noodzaak te stellen, voor men iets anders kan doen?

Er zijn mensen, die maar één been hebben en twee krukken gebruiker om zich voort te kunnen bewegen. U kunt natuurlijk zeggen, dat dezen zich beter niet kunnen voortbewegen, omdat alleen perfecte atleten dit goed en snel kunnen doen met een minimum van krachtsverlies. Ik voel er echter meer voor de man met krukken voor te houden, dat hij met enige handigheid, ondanks zijn gebrek nog heel snel vooruit kan komen en dat dit met oefening elke dag nog beter wordt ook.

Ik zou de mensen, die zichzelf nog niet geheel kennen, maar wel enig besef hebben, van hetgeen er in hun omgeving fout of goed is, willen zeggen: begin alvast maar te werken om het goede in stand te houden en probeer alle fouten duidelijk aan de kaak te stellen zonder onnodig iemand te kwetsen.

Doe dit juist in uw eigen omgeving en probeer met geheel uw kracht een ieder een gevoel van welwillendheid toe te zenden om duidelijk te maken, dat u niemand wilt aanvallen en niets wilt vernietigen, doch alleen het goede wilt behouden en zo mogelijk in vrije samenwerking met anderen zelfs het betere wilt helpen opbouwen.

Ik meen niet, dat men het ken uzelve hier als eerste vereiste mogen stellen. Het is mooi, wanneer het bereikt wordt en schenkt grotere krachten en meer mogelijkheden. Maar ook zonder dit kun je tenminste iets doen.

In een wereld, die er uitziet als de uwe, moeten wij naar ik meen dankbaar zijn voor elk klein beetje. Zoals de stuurman sprak tot de passagier, die tijdens de storm met hem in de reddingboot zat: hoos maar met je lepel, wanneer je niets anders kunt vinden. Alle kleine beetjes zijn van belang.

x Moet men alert zijn vooral t.a.v. zijn eigen omgeving?

- Ja. Kijk niet, naar wat elders over 100 jaar mogelijk zal zijn, maar kijk naar je eigen omgeving, zie wat daar vandaag gebeurt en mogelijk is en wat daarvan morgen de gevolgen zouden kunnen zijn.

En hiermede kom ik aan het einde van mijn betoog. Ik heb getracht u duidelijk te maken, dat u beter vandaag dan morgen kunt beginnen met het uitstralen van gedachten van harmonie, gedachten van tesamen werken en bereiken. En wanneer u toch bezig bent, begin dan meteen ook meer praktisch iets te doen. Want dat is het enige, wat verbetering kan brengen in een wereld, waarin misleiding zo langzaam het meest normale en alledaagse verschijnsel is geworden, terwijl de schijn van openheid in feite alleen maar betekent, dat je zoet wordt gehouden, tot je voor voldoende feiten staat, hulpeloos en machteloos om nog iets te doen.

Vrienden, gebruik uw innerlijke en geestelijke kracht zo goed u kunt en begin eerst eens iets te doen aan de dingen, die u kent, waar u in leeft, de dingen die voor u uiteindelijk het enige deel vormen van uw wereld, waarin u deskundig bent en vanwaaruit u zonder meer kunt reageren.

Dat is de raad, die ik u mede wilde geven in deze dagen, waarin de wereld er steeds dwazer schijnt uit te zien.

Goeden avond.

-o-o-o-o-o-

Goeden avond, vrienden.

Vandaag dien ik actualiteit samen te voegen met enige esoterie. Ik zal dit doen met enkele opmerkingen. De eerste daarvan luidt:

De beste meubulering en stoffering van een huis helpt niets, wanneer je de buitenkant laat verrotten. M.a.w.: Uw beste innerlijke bereiking en innerlijke waarde is niets waard, wanneer u dezen niet naar buiten weet te brengen en daar niet actief weet te maken.

Nog één: Op het ogenblik, dat u probeert uw eigen aansprakelijkheden op anderen af te schuiven, krijgt u te maken met een vaderlijke figuur, die u zal dikteren, wat u moet doen. Wanneer dit u dan niet bevalt, verwijt u hem, dat hij een diktator is.

Wanneer u in uzelf een kracht vindt, die u zegt, hóé u-dingen moet doen, die u zelf niet aanvaardbaar vindt en u geeft daaraan toe, omdat dit toevallig een innerlijke stem was, krijgt u te maken met iemand, die schijnbaar de aansprakelijkheden in uw leven van u wegneemt. Uiteindelijk zult u ontdekken, dat het zo ook zo goed niet gaat, maar dan is uw innerlijke stem ook tot een diktator geworden, waar u niet zo eenvoudig van los kunt komen.

Spreeken over, of met de hoge geest, is wel erg prettig, maar het beleven van de hoge geest is nog aangenamer. Maar het verstandigste is toch altijd weer eerst eens hard te werken aan je eigen geest. De rest komt dan wel vanzelf.

Er zijn zoveel opmerkingen te maken, die hout hakken. Over Portugal zou ik b.v. zeggen: maak je maar niet al te druk, want daar hebben zij al Soares (sores) genoeg.

Ook zou ik willen zeggen: Mensen, maak u toch niet zo druk over een juiste formulering van uw geloof. Want daar mekkeren al zoveel deskundige mensen over, dat u er beter aan doet u eenvoudig te houden aan alles, wat volgens uw innerlijk goed en juist is.

Erger u niet te veel over kleinigheden. De posttarieven zijn overal omhoog gegaan. Zelfs in Spanje zal het binnenkort niet meer franco gaan. In ieder geval betekent een kleine verandering nog niet, dat het er ook bij u nu spaans aan toe moet gaan.

Slechts de mens, die zichzelf beheerst, is in staat om de krachten, die in hem zijn, op de juiste wijze te gebruiken. En zit nu niet te kijken, of je denkt, dat, wat ik nu achtereen beweert, op elkaar slaat als een tang op een varken. Want in Spanje geldt het ook:

Wanneer Franco zou begrijpen, waarom hij steeds minder te zeggen heeft, zouden degenen, die het nu voor het zeggen hebben, minder te zeggen krijgen en zouden de mensen, die werkelijk wat te zeggen hebben, meer kans krijgen om dit ook naar voren te brengen.

Maar zolang men zich niet beheerst en eigen eenzijdigheid als enig juist beschouwt, brengt men mogelijk wel veel tot stand, maar zelden, wat men wilde, wat noodzakelijk is, wat men begeert.

Wat mij bij begeerte brengt. Begeerte immers is bij de meeste mensen gebaseerd op de vraag, of je iets wel kunt krijgen.

Want wanneer je iets hebt, begeer je het vaak niet meer. Wanneer je iets begeert, heb je het voor je eigen gevoel nog niet geheel. Wanneer je iets gehad hebt en je hebt het niet meer, dan begeer je het weer.

Laten wij dan ook maar niet te veel in onszelf begeeren naar hogere krachten, grote aansprakelijkheden en een belangrijker taak. Laat ons eenvoudig stellen: Wat ik heb, dat heb ik en daarmee werk ik voorlopig. Krijg ik er nog iets bij, nu ja, dat is dan meegenomen.

Waarop ik eigenlijk dieper op door zou moeten gaan. Maar er zijn zoveel problemen in de wereld. Neem nu het grote probleem van Israel: zij gaan uit van het standpunt, dat gelden moet " oog om oog, tand om tand." Maar nu Syrië hen uitnodigt om ook even bij de oog en tandarts te komen voor de afrekening, hebben zij er geen zin in.

Maar u kunt er mogelijk iets uit leren, wat voor velen geestelijk en stoffelijk erg belangrijk is: Wanneer je wetten stelt voor jezelf, dan projecteer je die ook naar anderen, zodat je altijd weer een groot deel terugkrijgt, van hetgeen je anderen toewenst. Wens elkaar dus maar veel goeds, mensen, dat is verstandiger.

En nu wij toch bezig zijn met dergelijke zaken: Weet u, wat de moeilijkheid met Egypte is? Zij hebben geen farao, geen levende God meer. Zij hebben nog een tijd een Farook gehad, maar die zijn zij ook al kwijt geraakt. Toen viel er voor hen nog wat te nasseren, maar nu is de hele zaak sadat.....

Dat is de grootste moeilijkheid voor hen. In de laatste tijd hebben zij niemand meer, die hen duidelijk zegt, wat links en wat rechts is. En wanneer de mensen niet meer weten, wat nu eigenlijk links en rechts is, gaan zij het afwisselen.

Dat wordt dan links-rechts, links rechts. En dat voert dan tot militarisme.

Voor uzelf moet u dat maar goed onthouden: wanneer je al niet meer weet, wat nu links of rechts is, kies dan maar gewoonweg de middenweg. Want wanneer je blijft wankelen tussen links en rechts, ben je, voor je het weet, een militairist.

Een militairist is, zoals u weet, iemand die militair denkt, maar ondanks zijn behoefte om gezag uit te oefenen, zich niet altijd militair gedraagt, daar hij alle gezag alleen zal aanvaarden, wanneer het strookt met zijn visie op wat gezag wel dient te zijn, terwijl hij alle gezag bestrijdt en verwerpt, wat niet strookt met zijn wensen, daarbij zelfs geweld niet afwijzende om zijn wil aan anderen op te leggen.

Het is niet zo erg, dat je het niet met een ander eens bent. Dat je die ander dan bestrijdt, is ook niet zo erg. Maar zo iemand heeft niet voldoende woorden ter beschikking om zich te rechtvaardigen en bestrijdt dus de argumenten van anderen met kommando's.

Trouwens, bij u lijkt het soms ook die kant uit te gaan. Er zijn natuurlijk justitiële hervormingen nodig. Maar dient men daarom luidkeels te roepen: geeft (van) Agt?

Anderen zitten in hun maag met de werkeloozen en ook zij kommanderen bij gebrek aan beter: Den Uyl, rechtsom.

In mijn oren klinkt dat niet bepaald redelijk. Trouwens, Den Uyl weet tegenwoordig zelf niet meer, wat nu rechts en wat links is, Daarom draait hij soms als een tol rond. En daar hij binnenkort wel weer bepaalde belastingen zal gaan verhogen - een andere uitweg zie ik voor hem nog niet -, stel ik dan ook voor hem de eretitel " tollenaar " toe te kennen.

Onthoudt daarbij één ding: ook een tollenaar kan zich bekeren en is dan de kwaadste nog niet, zoals het evangelie ons leert. De vraag is alléén maar, waartoe dat dan weer leidt.

Maar lach niet te hard. Ook wijzelf zullen in vele gevallen geen uitweg meer zien, wanneer wij willen beantwoorden aan alles, wat ons van buitenaf gevraagd wordt. Er is maar één enkele weg, waardoor wij aan die draaiërijen kunnen ontkomen: altijd handelen, zoals wij dit innerlijk juist achten, ongeacht de gevolgen, die dit voor ons kan hebben.

Want de mens, die handelt, zoals hij dit innerlijk juist acht, vindt innerlijk de kracht om al, wat uit zijn handelen voortkomt, in zich te begrijpen, te verdragen en zelfs zó te keren, dat het voor hem en anderen uiteindelijk iets goeds betekent.

Wat dit goede dan is? Er zijn heel wat mensen, die goed van wil zijn, maar helaas zijn zij ook zwak. Dat zijn mensen, waarvan je zou kunnen zeggen: het vlees is willig, maar de geest is zwak.

Want zij willen alles wel doen voor een ieder, maar weten niet hoe. Daarom vragen zij een ander, wat zij moeten doen. Die ander zegt hen dat dan wel, geeft instructies wat te doen en hoe het te doen, maar vertelt hen niet, waartoe dat uiteindelijk voert. Waardoor die mensen met al hun goede wil dan steeds weer voor zaken komen te staan, die zij niet gewild hebben. Zegt iemand hen dan, dat zij dit gedaan hebben, dan kijken zij alleen maar stom en beweren: dat was ik niet, dat moet mijn buurman geweest zijn.

De meeste mensen schuiven niet alleen uiterlijk, maar ook in zich de verantwoordelijkheid en vaak zelfs de kennis van dergelijke onaangename zaken af. Iemand moet de kwaaië pier zijn, nietwaar? En bovendien heeft men zoveel goede voorbeelden:

Heiligen zondigden, zij het bij gebrek aan beter meestal in gedachten. Maar dat was nooit hun eigen schuld. Dat was de schuld van de duivel, die hen kwam bekoren..... Die duivel stond naast hun bed en probeerde hen te verleiden, de hele nacht lang, steeds weer. Mijn kommentaar is, dat die duivel dan wel een grote idioot moet zijn, om steeds naast het bed te blijven staan.... Maar mogelijk zeiden die heiligen ook niet alles over hun bekoringen. Wanneer je hoort, hoe die verliëpen, ben je tenminste geneigd aan te nemen, dat die duivel heus niet altijd alléén maar naast het bed stond.

Om hetgeen in ons leeft te verklaren hebben wij naar ik meen geen duivel nodig, zoals wij om het goede te vinden niet altijd een goede geestelijke leidsman, meester of iets dergelijks van node zullen hebben. Want wat wij in de eerste plaats nodig hebben om verder te komen, is eerlijkheid, vooral in en tegenover onszelf. Wat er ook aan goed of kwaad is in ons leven, wij zelf hebben er deel aan en wij zien daarin ons

ons eigen wezen uitgedrukt, niet enigerlei andere persoonlijkheid, waarmede wij verder eigenlijk niets te maken hebben.

Ik zou zeggen: wanneer wij innerlijk leren beseffen, wat juist is en proberen daarnaar ook te handelen, dan kan het mogelijk nog wel eens verkeerd aflopen, maar dan is er altijd voor ons de goddelijke genade, een kracht die ons helpt. De mensen spreken veel over de goddelijke genade. Ik stel mij die ongeveer als volgt voor: Uiteindelijk ga je dood, reist door alle sferen en komt voor je schepper te staan. Die kijkt je dan eens aan en zegt: Jaja, je hebt er een aardige puinhoop van gemaakt, maar ik zal het je niet verwijten, want je hebt tenminste je best gedaan.

Dat is volgens mij de essentie van die genade. Er wordt rekening gehouden met wat je probeert te zijn en wat je probeert te doen en niet alleen maar met datgene, wat je tot stand hebt gebracht. Waarmede de Schepper je beter behandelt dan de meeste mensen gemeenlijk doen.

Behalve dan mogelijk de moderne rechtspraak. Maar je hebt dan ook het gevoel, dat het hemelse gerecht reeds voor Vondels dagen een psychiater in vaste dienst had om de mildere omstandigheden vooral niet over het hoofd te zien.

Want zoals u weet is een psychiater iemand die je vertelt, waarom je gedaan hebt wat je gedaan hebt, zodat je het eigenlijk niet gedaan hebt, maar het op een andere wijze gedaan hebt voor je zelf dan je het eigenlijk deed. Wat een heel gedoe is.

Overigens benaderen wij onszelf op soortgelijke wijze en redeneren b.v.: ik ben natuurlijk onrechtvaardig geweest. Maar ik was dan ook zo boos en ik zou nooit zo boos geweest zijn, wanneer ik mijn been niet had gestoten aan een stoel. Nu weet ik niet, welke idioot die stoel daar heeft neergezet, maar die is werkelijk de schuld van mijn onrechtvaardigheid... Kom nou ...

Overal hoor je dezelfde uitvluchten overigens: Nederland verkeert in een crisis. Wij moeten er niet op rekenen, dat het aantal werklozen op korte tijd aanmerkelijk terug zal lopen. Wij kunnen dit niet beheersen, daar te veel factoren door het buitenland beheerst worden

Mijn antwoord zou zijn: mogelijk heb je gelijk, maar waarom begin je dan niet eens ernstig te werken met die factoren, die je wel beheersen kunt. Maar ja, dat doen zij niet: dan moeten zij te veel vrij laten en dat wordt hen dan in macht en belastingen veel te duur.

Ook dit is niets bijzonders. Er zijn heel wat mensen, die veel met en vanuit zich zouden kunnen doen, wanneer zij maar bereid zouden zijn de prijs voor de bereikingen, die zij zeggen boven alles te begeren, inderdaad zouden willen betalen. Een prijs, die veel van de vrije tijd eist, een einde maakt aan heel wat "laat-maar-waaien" gedachten, terwijl je ook een groot deel van die gevoelens - dat iets zonder meer jouw zaak niet is, terzijde zoud moeten stellen. Dit alles met het gevaar - dat je niet alleen maar verder komt in je innerlijk, maar bovendien nog tot de konklusie komt, dat je "geëngageerd" reageert op de wereld en daaraan steeds meer van je eigen belangen opoffert. De meeste mensen willen zover echter niet gaan.

Trouwens, in mijn tijd betekende geëngageerd zijn nog,

dat je je bereid verklaard had een last op je schouders te nemen. Maar degenen, die zich in uw dagen geëngageerd noemen, schijnen te menen, dat het juist de bedoeling is anderen een extra last op de schouders te schuiven.

Maar met of zonder modewoorden kunnen wij in ieder geval konstateren, dat iemand, die in het leven qua bewustwording, geestelijk werk e.d. wat bereiken wil, met zijn gehele wezen betrokken dient te zijn in alles, wat hij wil bereiken. Je kunt niet toeschouwer spelen en gelijktijdig toch juist beseffen, wat iemand in het veld moet doen. Vandaar, dat de beste voetballers - te oordelen naar hun eigen woorden - altijd op de tribune zitten met een worstje en een flesje bier.

Lach niet. Wij allen zijn steeds weer bezig te vertellen, hoe een ander het had moeten doen, maar aan ons eigen tekort aan vermogens denken wij liever niet. Een ander moet maar zien, hoe hij het opknapt. Wij moeten eerst ons eens bezig houden met wat wij zelf kunnen doen en hoe wij dit moeten doen. Het falen van velen komt voort uit deze houding. Zij weten precies, wat een ander zou moeten doen om een probleem op te lossen, maar zelf doen zij niets.

De mensen willen de wereld veranderen en niet zichzelf. Zij zouden moeten beseffen, dat alleen degene, die met inzet van geheel zijn persoonlijkheid en al zijn krachten zich wijdt aan het bereiken van een grotere harmonie in zichzelf, een harmonische verandering kan veroorzaken in de wereld rond hem.

De mens lijkt wel in het midden van een grote bol te zitten, die hij de wereld heeft gedoopt. Rond hem ziet hij de weerkaatsing van zijn eigen wezen, waarop hij zich beklagt over de wereld en meent, dat hij zelf toch heel wat beter is. Men draait het om en meent, dat eerst de wereld moet veranderen, dan zal men zelf ook wel anders worden. Maar dat klopt nu toevallig niet.

De gehele wereld, die wij beleven, wordt voor ons mede bepaald door alles, wat wij in en tegenover die wereld zijn. Hoe agressiever wij zijn tegenover de wereld, hoe groter de agressie, die wij vanuit de wereld beleven. In anderen ontmoeten wij steeds weer onszelf.

Waar het op neer komt? Eenvoudig: degenen, die het hardste schreeuwen, dat anderen diktators zijn, zijn diep in hun hart zelf zo, maar kunnen natuurlijk niet verdragen, dat iemand anders dan zijzelf zijn zin doorzet. En zo voort.

In mijn pogen esoterisch te zijn - hoe moeilijk mij dit ook valt - wil ik ten laatste nog dit zeggen: Als mens kun je niet goed onder woorden brengen, wat er in je leeft. Woorden zijn daarvoor niet genoeg. Sluit u dus aan bij de Feijenoordsupporterskoorts en pleeg geen woorden, maar daden. Wie de hoogste krachten, die in hem leven, in zijn bestaan tot uiting brengt, zal altijd de waarde van die kracht in zijn persoonlijkheid behouden en beseffen, haar terugvinden in alle werelden, waarin hij ooit zal vertoeven. Dan ken je een licht, dat je de mogelijkheid geeft zelfs in illusiewerelden steeds meer van de werkelijkheid te erkennen.

Goeden avond.

d.d. 21 februari 1975

-0-0-0-0-0-